

Metodologia historii z historiografią - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodologia historii z historiografią
Kod przedmiotu	08.3-WH-HD-MHH/1-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	12
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Andrzej Gillmeister, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	60	4	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z głównymi etapami rozwoju historii jako dyscypliny wiedzy, głównymi współczesnymi paradygmatami badań historycznych, zasadami wewnętrznej i zewnętrznej krytyki źródeł, a także ukazanie miejsca i znaczenia historii w systemie nauk oraz jej specyfiki przedmiotowej i metodologicznej.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

Wykład (Metodologia historii z historiografią)

1) Przedmiot i zakres historii historiografii i metodologii historii. 2) Historia jako dyscyplina wiedzy. 3) Refleksja pragmatyczna: starożytność. 4) Refleksja pragmatyczna: średniowiecze. 5) Refleksja krytyczna XVI-XVIII wieku. 6) Oświecenie w refleksji historycznej. 7) Historiografia dworska. 8) Historyzm XIX wieku. 9) Przewrót antypozytywistyczny. 10) Paradygmaty badań historycznych w XX wieku. 11) Historiografia polska po 1945 roku. 12) Ewolucja postaw wobec przeszłości Ziemi Odzyskanych. 13) Wyjaśnienie w historii. 14) Metody badań historycznych. 15) Teoria źródła historycznego.

Ćwiczenia I (Historia historiografii)

1) Historiografia antyczna. 2) „Ojcowie założyciele” historiografii. 3) Czas i chronologia w historiografii antycznej. 4) Historiografia wczesnochrześcijańska – zmiana paradygmatu. 5) Historiografia średniowieczna. 6) Bóg i prawda w historiografii średniowiecznej. 7) Zmiana konceptualizacji historii w okresie renesansu i baroku. 8) Rozwój nauk pomocniczych historii. 9) Historiografia krytyczna. 10) Historiografia filozoficzna. 11) Historiografia romantyczna. 12) Historyzm i jego dziedzictwo. 13) Szkoła Annales i jej znaczenie.

Ćwiczenia II (Metodologia historii)

1) Teoria w warsztacie historyka. 2) Teoria źródła historycznego. 3) Metody badań historycznych. 4) Pojęcie prawdy i obiektywizmu w historiografii. 5) Historiografia jako dyskurs władzy. 6) Historia nieantropocentryczna. 7) Retoryka w narracji historycznej. 8) Historia a antropologia. 8) Teoria postkolonialna oraz teorie genderowe w historiografii. 9) Historia oralna. 10) Historia a pamięć. 11) Film i fotografia jako źródło historyczne. 12) Historia a socjologia. 13) Problemy narracji historycznej.

Metody kształcenia

Wykład: wykład informacyjny, wykład analityczny, wykład syntetyczny, wykład problemowy.

Ćwiczenia I: dyskusja, dyskusja punktowana, rozmowa nauczająca, debata za i przeciw.

Ćwiczenia II: dyskusja, dyskusja punktowana, rozmowa nauczająca, debata za i przeciw

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma wszechstronną wiedzę o miejscu i znaczeniu historii w systemie nauk oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej	KH2_W01	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma wiedzę z zakresu procedur i metod badawczych w dyscyplinie naukowej historia	KH2_W04	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	Ćwiczenia
zna główne etapy rozwoju historii jako dyscypliny naukowej i rozumie historyczne, światopoglądowe i normatywne uwarunkowania postaw współczesnych historyków	KH2_W05	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - dyskusja	Ćwiczenia
zna i rozumie ewolucyjny i kumulacyjny charakter rozwoju wiedzy historycznej	KH2_W06	- aktywność w trakcie zajęć - odpowiedź ustna - dyskusja	Ćwiczenia
zna i rozumie ewolucyjny i kumulacyjny charakter rozwoju wiedzy historycznej	KH2_W07	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	Ćwiczenia
zna i rozumie różne definicje i klasyfikacje źródeł historycznych	KH2_W09	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	Ćwiczenia
ma szczegółową wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie przynajmniej jednej epoki i dziedziny historycznej	KH2_W16	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - weryfikacja na podstawie zaliczenia lektur	- Wykład - Ćwiczenia
rozumie różnice konwencjonalne i merytoryczne pomiędzy różnymi źródłami wiedzy	KH2_U05	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - odpowiedź ustna	- Wykład - Ćwiczenia
potrafi przyjmować postawę krytyczną wobec dorobku naukowego w dyscyplinie historia	KH2_U16	- aktywność w trakcie zajęć - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	- Wykład - Ćwiczenia
zna i rozumie problematykę etyczną związaną z badaniami naukowymi	KH2_K10	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia modułu jest uzyskanie zaliczeń cząstkowych oraz zdanie egzaminu. Warunkiem uzyskania zaliczeń cząstkowych jest:

wykład: obecność studenta na wykładach

ćwiczenia I (Historia historiografii): uzyskanie minimum 7 pkt. za aktywność na zajęciach polegającą na udziale w różnych rodzajach dyskusji i debatach; zaliczenie w ramach konsultacji 2 lektur z wykazu literatury uzupełniającej. Uzyskane punkty są potwierdzeniem aktywności studenta. Powinna im towarzyszyć ocena w skali od 2 do 5 za merytoryczne przygotowanie się do zajęć. W przypadku negatywnej oceny pracy studenta, nie przyznaje się punktów. W przypadku braku aktywności, student zobowiązany jest uzyskać te punkty w ramach konsultacji.

ćwiczenia II (Metodologia historia): uzyskanie minimum 7 pkt. za aktywność na zajęciach polegającą na udziale w różnych rodzajach debaty i dyskusji; zaliczenie w ramach konsultacji 2 lektur z wykazu literatury uzupełniającej. Uzyskane punkty są potwierdzeniem aktywności studenta. Powinna im towarzyszyć ocena w skali od 2 do 5 za merytoryczne przygotowanie się do zajęć. W przypadku negatywnej oceny pracy studenta, nie przyznaje się punktów. W przypadku braku aktywności, student zobowiązany jest uzyskać te punkty w ramach konsultacji.

egzamin: warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń. Egzamin ustny składający się z odpowiedzi na pytania obejmuje problematykę z zakresu tematycznego przedmiotu.

Literatura podstawowa

- Grabski A.F., Zarys historii historiografii polskiej, Poznań 2000.
- Iggers G.G., Historiografia XX wieku, Warszawa 2010.
- Kelly D.R., Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku, Warszawa 2010.
- Kelly D.R., Losy historii. Badanie przeszłości od Herdera do Huizingi, Warszawa 2010.
- Kelly D.R., Oblicza przeszłości. Badanie przeszłości od Herodota do Herdera, Warszawa 2010.
- Topolski J., Od Achillesa do Béatrice de Planissolles. Zarys historii historiografii, Warszawa 1998.
- Topolski J., Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej, Warszawa 1996

Literatura uzupełniająca

- Ankersmit F., Narracja, reprezentacja, doświadczenie. Studia z teorii historiografii, red. E. Domańska, Kraków 2004.

2. Appleby J., Hunt L., Jacob M., Powiedzieć prawdę o historii, Poznań 2000.
3. Arnold J.H., Historia. Bardzo krótkie wprowadzenie, Warszawa 2001.
4. Bartkiewicz K., Obraz dziejów ojczystych w świadomości historycznej w Polsce doby oświecenia, Poznań-Zielona Góra 1979.
5. Bloch M., Pochwała historii, czyli o zawodzie historyka, Kęty 2009.
6. Braudel F., Historia i trwanie, Warszawa 1999.
7. Buksiński T., Metodologiczne problemy uzasadniania wiedzy historycznej, Warszawa-Poznań 1982.
8. Burke P., Historia i teoria społeczna, Warszawa-Kraków 2002
9. Carr E.H., Historia. Czym jest. Wykłady im. George’a Macaulaya Trevellyana wygłoszone na uniwersytecie w Cambridge styczeń – marzec 1961, Poznań 1999.
10. Chakrabarty D., Prowincjonalizacja Europy. Myśl postkolonialna i różnica historyczna, Poznań 2011.
11. Dolański D., Zachód w polskiej myśli historycznej czasów saskich. Nurt sarmacko-teologiczny, Zielona Góra 2002.
12. Domańska E., Historie niekonwencjonalne. Refleksja o przeszłości w nowej humanistyce, Poznań 2006.
13. Domańska E., Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach, Poznań 2005.
14. Film i historia. Antologia, red. I. Kurz, Warszawa 2008.
15. Foucault M., Archeologia wiedzy, Warszawa 2002.
16. Fresco N., Śmierć Żydów. Fotografie, Wołowiec 2011.
17. Gandhi L., Teoria postkolonialna. Wprowadzenie krytyczne, Poznań 2008.
18. Goody J., Kradzież historii, Warszawa 2009.
19. Kuhn T., Struktura rewolucji naukowych, Warszawa 2009.
20. LaCapra D., Historia w okresie przejściowym. Doświadczenie, tożsamość, teoria krytyczna, Kraków 2009.
21. Lakoff G., Johnson M., Metafory w naszym życiu, Warszawa 2010.
22. Le Goff J., Historia i pamięć, Warszawa 2007.
23. Lévi-Strauss C., Antropologia strukturalna, Warszawa 1970.
24. Loomba A., Kolonializm/postkolonializm. Poznań 2011.
25. Lorenz Ch., Przekraczanie granic. Eseje z filozofii historii i teorii historiografii, Poznań 2009.
26. Marrou H.-I., O poznaniu historycznym, Kęty 2011.
27. Metodologiczne problemy narracji historycznej, red. J. Pomorski, Lublin 1990.
28. Meyer M., Carrilho M.M., Timmermans B., Historia retoryki od Greków do dziś, Warszawa 2010.
29. Opowiadanie historii w niemieckiej refleksji teoretycznoliterackiej i literaturoznawczej od oświecenia do współczesności, wyb., przekł. i opr. J. Kałużny, Poznań 2003.
30. Pamięć, etyka i historia. Anglo-amerykańska teoria historiografii lat dziewięćdziesiątych (Antologia przekładów), red. E. Domańska, Poznań 2006.
31. Perelman Ch., Imperium retoryki. Retoryka i argumentacja, Warszawa 2004.
32. Pomian K., Historia. Nauka wobec pamięci, Lublin 2006.
33. Pomorski J., Historyk i metodologia, Lublin 1991.
34. Potocka M.A., Fotografia. Ewolucja medium sztuki, Warszawa 2010.
35. Sontag S., O fotografii, Kraków 2009.
36. Światopoglądy historiograficzne, red. J. Pomorski, Lublin 2002.
37. Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistyki, red. E. Domańska, Poznań 2011.
38. Topolski J., Świat bez historii, Poznań 1998.
39. Topolski J., Teoria wiedzy historycznej, Poznań 1983.
40. Topolski J., Wolność i przymus w tworzeniu historii, Poznań 2004.
41. White H., Poetyka pisarstwa historycznego, Kraków 2000.

42. White H., Proza historyczna, Kraków 2009.
43. Wierzbicki A., Wschód – Zachód w koncepcjach dziejów Polski, Warszawa 1984.
44. Zagadnienie przełomu antypozytywistycznego w humanistyce, red. J. Kmita, Warszawa-Poznań 1978.
45. Zamorski K., Dziwna rzeczywistość. Wprowadzenie do ontologii historii, Kraków 2008.

Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr hab. Andrzej Gillmeister, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 08-09-2016 10:49)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ